

Sygn. akt VI U 981/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 16 lipca 2013 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: H. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 22 lutego 2013 r., znak: (...)

w sprawie: H. M.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o emeryturę

1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu H. M. prawo do emerytury od dnia 1 lutego 2013 r.,

2) stwierdza, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt VI U 981/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 lutego 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu H. M. prawa do emerytury. Organ rentowy powołał się na przepisy art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U z 2009 roku, nr 153, poz. 1227/ i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

W uzasadnieniu decyzji wskazał, iż ubezpieczony nie spełnia wymogów określonych w /w przepisach, ponieważ nie udokumentował wymaganego 15 letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony złożył odwołanie od powyższych decyzji, wnosząc o jej zmianę poprzez przyznanie mu prawa do emerytury. W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż w warunkach szczególnych był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) od dnia lipca 1969 roku do dnia 28 lutego 1987 roku i pracował na jako spawacz oraz mechanik w kanałach remontowych, na powyższą okoliczność wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań wskazanych przez niego świadków.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując dotychczasowe stanowisko. Nadto pozwany wskazał, iż nie uwzględnił ubezpieczonemu jako pracy wykonywanej w warunkach szczególnych zatrudnienia w następującym okresie:

-od dnia 1 lipca 1969 roku do dnia 28 lutego 1987 roku w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w B., bowiem ubezpieczony nie przedłożył wymaganego świadectwa pracy w warunkach szczególnych, a ze zwykłego świadectwa pracy wynika, że pracował w tym zakładzie pracy jako mechanik a następnie spawacz.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony H. M. (ur. dnia (...)), dnia 18 lutego 2013 roku złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Organ rentowy uznał za udokumentowany staż ubezpieczeniowy na dzień 31 grudnia 1998 roku w wymiarze 32 lat, 2 miesięcy i 6 dni w tym okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 3 lat, 5 miesięcy i 7 dni. Ubezpieczony nie jest członkiem OFE.

-okoliczności bezsporne

Sporną pozostawała okoliczność, czy ubezpieczony przez okres co najmniej 15 lat był zatrudniony w warunkach szczególnych, czy taki charakter miało zatrudnienie ubezpieczonego w okresie zakwestionowanym przez pozwany organ rentowy.

Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, na podstawie, którego ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony H. M. w okresie od dnia 1 lipca 1969 roku do dnia 28 lutego 1987 roku był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) w B.. W 1969 roku ubezpieczony ukończył (...) Szkołę Zawodową i zatrudnił się w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) jako monter maszyn budowlanych, faktycznie wykonywał pracę mechanika samochodowego w kanałach remontowych. Po odbyciu służby wojskowej ubezpieczony powrócił do pracy mechanika samochodowego kanałach remontowych. Ubezpieczony na tym stanowisku pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, naprawiał samochody ciężarowe, furgonetki, samochody marki Ż., maszyny budowlane oraz dźwigi. W dniu 6 lipca 1974 roku po ukończeniu kursu spawania gazowego ubezpieczony pracował jako spawacz gazowy zajmował się naprawianiem oraz wycinaniem blach kabiny samochodów, podwozia oraz gruszki do przewozu betonów. Ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, nie miał dłuższych przerw w pracy, jak również nie korzystał z urlopów bezpłatnych. W okresie od dnia 12 lutego 1982 roku do dnia 12 sierpnia 1983 roku ubezpieczony pracował na budowie eksportowej na terenie byłego ZSRR, gdzie również wykonywał pracę jako spawacz przy naprawie samochodów i sprzętu budowlanego.

- dowód: zeznania świadków: M. R. k. 43 akt sądowych, M. S. k. 44 akt sądowych, akta z okresu zatrudnienia k. 32 akt sądowych

Sąd uznał zeznania świadków oraz ubezpieczonego za wiarygodne. Świadkowie dokładnie opisali charakter wykonywanej przez niego pracy, nadto w tym samym okresie byli zatrudnieni wraz z ubezpieczonym, zatem dokładnie znali ubezpieczonego i widywali go przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych, dodatkowo ich zeznania dotyczące zajmowanych przez ubezpieczonego stanowisk pracy znalazły potwierdzenie w dokumentach składających się na akta osobowe z okresów zatrudnienia ubezpieczonego jak również wpisami w książeczce spawacza ubezpieczonego z których to wpisów wynika, iż ubezpieczony odbył stosowne kursy spawania zakończone pozytywną oceną uzyskaną z egzaminów kontrolnych, co oznacza, iż posiadał wszystkie wymagane uprawnienia do zajmowania stanowiska spawacza.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dokonał oceny omówionego wyżej stanu faktycznego w kontekście przepisów art.184 i 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz. U. z 2009 roku, nr 153,poz.1227 / oraz

rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.)

Zgodnie z treścią art. 184. ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.(art. 184 ust 2)

Zgodnie z treścią art.32 ust 1 cytowanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (65 lat dla mężczyzn, 60 lat dla kobiet.)

Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Z kolei przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 lutego 1983r, które nadal zachowały swoją moc na warunkach określonych w art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), mają zastosowanie do wszystkich pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, a okresy te stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy.

Niemniej jednak należy wskazać, iż w przypadku, gdy zainteresowany wykaże, że nie może przedstawić zaświadczeń potwierdzających okresy wykonywania pracy w szczególnych warunkach z przyczyn od siebie niezależnych, art. 472 i 473 k.p.c. umożliwiają ustalenie tych okoliczności w drodze postępowania odwoławczego przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych. Zgodnie z ww. artykułami w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych każdy fakt mający wpływ na prawo do świadczenia lub jego wysokość może być dowodzony wszelkimi środkami, które sąd uzna za pożądane, a ich dopuszczenie za celowe. Sąd nie jest związany środkami dowodowymi określonymi dla dowodzenia przed organem rentowym.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, w tym zeznania ubezpieczonego, świadków oraz dowody składające się na akta osobowe z okresu zatrudnienia ubezpieczonego pozwala na stwierdzenie, iż ubezpieczony w spornym okresie czasu stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych w rozumieniu cytowanego przepisu art. 184 ust 1, ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Wykonywana przez niego praca wymieniona jest w wykazie „A” dziale XIV poz. 12(-prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym) oraz w dziale XIV poz. 16 (-prace wykonywane w kanałach remontowych przy naprawie pojazdów

mechanicznych lub szynowych) Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43.) i jest pracą o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości. Wskazać nadto należy, iż Sąd zaliczył również ubezpieczonemu okres odbywania przez niego zasadniczej służby wojskowej w czasie trwania stosunku pracy, bowiem ubezpieczony po powrocie z wojska zgłosił swój powrót do pracy. Pogląd taki utrwalony jest w orzecznictwie Sądu Najwyższego. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2006 roku, sygn. akt IIIUK 5/06, OSNP 2007/7-8/108)

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że ubezpieczony ma wymagany łączny ponad 15 letni okres zatrudnienia w warunkach szczególnych, uprawniający do przyznania prawa do wcześniejszej emerytury na mocy cytowanego art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Zaliczenie wymienionego wyżej okresu spowodowało, że odwołujący spełnia warunki konieczne do przyznania emerytury określone w cytowanych wyżej przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku i § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 z 1983 r., poz. 43 ze zm.)

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 1a ustawy emerytalno- rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było podstaw do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, pomimo uwzględnienia odwołania ubezpieczonego. Ubezpieczony za sporny okres zatrudnienia wymaganego świadectwa pracy w warunkach szczególnych nie przedłożył.

Mając na uwadze sformalizowany przebieg postępowania przed organem rentowym jak również występujące ograniczenia dowodowe, do przyznania ubezpieczonemu prawa do żadanego świadczenia konieczne było przeprowadzenie postępowania dowodowego na okoliczność świadczenia przez odwołującego zatrudnienia w warunkach szczególnych.

SSO Ewa Milczarek